

Onderwerp: **Beleid Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden 2019**

Datum: 23 april 2019
Portefeuillehouder: Jorrit Nuijens & Jeroen Klaasse
Afdeling: Ruimtelijk beheer
Steller: Ilse Dronkert

Gevraagde beslissing

Vaststellen van het beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden.

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Dit beleidsstuk 'Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden' is de vervanger van wat voorheen het speelruimtebeleid werd genoemd. Het vorige speelruimtebeleid richtte zich op het inrichten en beheren van speelplaatsen. Dit heeft in de afgelopen jaren geleid tot een sterke impuls voor de kwaliteit van speelplekken in Diemen. Het vorige beleid stamt uit 2003 en is in 2010 herzien. Voorgenomen was het speelruimtebeleid in 2017 te actualiseren. Na een eerste verkenning bleek dat er anno 2019 behoefte is aan een bredere benadering die zich niet alleen richt op spelen maar ook op bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte.

Totstandkoming beleid

Dit beleidsproces is van start gegaan bij de basis: de gebruikers van de openbare ruimte. Door middel van een behoefteonderzoek zijn kinderen, inwoners, belangenorganisaties, partners en expertgroepen uitvoerig betrokken. Daarnaast hebben collega's van de afdeling Ruimtelijk Ontwikkeling en Samenleving deelgenomen aan een workshop waarbij, naast collega's, inwoners en belangengroepen aanwezig waren. Met deze interactieve sessie zijn inspirerende voorbeelden opgehaald en geformuleerd tot een aantal concrete acties. Ook heeft de sessie de samenwerking tussen diverse domeinen versterkt, denk bijvoorbeeld aan de inpassing van gezondheid in de openbare buitenruimte. Deze samenwerking leidt tot een sterker intern netwerk, wat het integraal faciliteren van initiatieven bevordert.

Beleidsnota nieuwe stijl

Het coalitieakkoord zet in op een laagdrempelig en open bestuur samen met de raad en bewoners. Met het vergroten van de leesbaarheid, toegankelijkheid en interactiviteit van Diemense beleidsstukken, willen we de betrokkenheid van bewoners en organisaties bij het gemeentelijke beleid vergroten. Juist vanwege de relatief beperkte scope van dit beleid dit proces benut als kans om te experimenteren met vormgeving en interactiviteit. De vormgeving van deze beleidsnota is een interactief pdf bestand, wat functioneert als een dynamisch document waarin de lezer kan navigeren door middel van allerlei knoppen. Deze beleidsnota draagt daarom ook bij aan een nieuwe wijze waarop wij als gemeente beleid kunnen gaan presenteren, naast vormgeving en interactiviteit wordt der komende tijd gewerkt aan lengte, leesbaarheid en laagdrempeligheid.

Concrete aanleiding

Vanuit een verkenning, literatuur- en behoefteonderzoek is er een omslag te zien in het speelgedrag van kinderen. In hun spel beperken kinderen zich namelijk niet enkel tot formele speelplekken en speeltoestellen, maar zoeken steeds meer de vrije ruimte op. Daarnaast zien we een toename van volwassenen die gebruik maken van de openbare ruimte. Zo beoefenen volwassenen steeds vaker informele sporten en leent de buitenruimte zich voor ontmoeting tussen buurtbewoners. Om deze reden richt het beleid zich niet enkel op traditionele speelplekken en de doelgroep 0 tot 18 jaar, maar

kijkt het beleid verder dan dat. Spelen, bewegen en ontmoeten is voor iedereen en kan overal. Deze nieuwe kijk op spelen vraagt om een brede benadering die oog heeft voor alle doelgroepen. De noodzaak voor deze brede benadering heeft geleid tot het opnieuw opstellen van het beleid spelen, bewegen en ontmoeten. Dit sluit aan op het coalitieakkoord dat spreekt over de openbare ruimte als een huiskamer voor iedereen.

Inhoud van het voorstel

Voorgesteld wordt het beleidsplan 'Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden' vast te stellen. De kernpunten zijn hieronder samengevat:

Spelen, bewegen en ontmoeten

Het doel voor de komende tijd is de openbare ruimte nog meer in te richten als verblijfsgebied, waar inwoners, van alle leeftijden en culturele achtergronden, prettig kunnen spelen, bewegen en ontmoeten. Een buitenruimte die aantrekkelijke speelruimte biedt voor kinderen. Een buitenruimte waar inwoners verschillende sporten kunnen beoefenen zoals hardlopen, balspelen, fitness en andere sport-/beweegvormen in de openbare buitenruimte. En een buitenruimte die uitnodigt tot ontmoeting. Hiervoor willen we een divers aanbod aan speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken realiseren met een hoge verblijfswaarde. Een plek wordt multifunctioneel ingericht, zodat verschillende doelgroepen, jong en oud, er prettig kunnen verblijven. Groen staat centraal in het verhogen van de verblijfswaarde van de openbare ruimte en daarmee van het stimuleren van ontmoeten. In dit beleidsstuk wordt gefocust op ontmoeten in het kader van spelen en bewegen. Kansen voor vergroening en klimaatadaptatie ziet u terug in het Groenplan en de kanskaart klimaatadaptatie en vergroening. De kanskaart klimaatadaptatie en vergroening wordt op dit moment ontwikkeld en inventariseert de noodzaak en kansen voor vergroening in Diemen. Ontmoeten in algemene zin blijft centraal onderdeel van het kwaliteitsplan Openbare ruimte.

Zes aandachtspunten

Alle inwoners

Spelen, bewegen en ontmoeten geldt voor iedereen. We streven naar de inclusie van verschillende doelgroepen die variëren in leeftijd, culturele achtergrond en gezinssamenstelling, zodat iedereen prettig kan verblijven in de buitenruimte. Hiervoor gaan we de speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken divers en multifunctioneel inrichten. Tijdens de herinrichtingen van plekken worden inwoners d.m.v. participatie uitvoerig betrokken. Hiervoor worden netwerken met basisscholen, zorginstanties, stichting Welzijn Diemen ingezet om een brede doelgroep te benaderen.

Formele en informele speelruimte

Het aanbrengen van informele speelaanleidingen is een manier om de openbare ruimte multifunctioneel en efficiënt te gebruiken. Een brede stoep met speelaanleidingen biedt namelijk verblijfswaarde voor de buurt: kinderen kunnen zelf hun creativiteit loslaten en volwassen kunnen een aantrekkelijke ruimte maken om elkaar te ontmoeten. Per buurt wordt door middel van maatwerk gekeken wat de behoeften en mogelijkheden zijn voor het aanbrengen van informele speelruimte.

Centrale plekken

Door in te zetten op centralisatie van formele speelplekken kunnen grotere, aantrekkelijke speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken worden gecreëerd, waarbij diverse (leeftijd)groepen kunnen samenkomen. Dit vraagt om een multifunctionele inrichting van centrale plekken. Een centrale plek met een mix van speelvoorzieningen, fitnessstoestellen voor ouderen en groene verblijfswaarde zorgt voor verbinding met verschillende doelgroepen. Naast dat dit aandachtspunt vraagt om aantrekkelijke, grote centrale plekken, pleit het voor een samenhang tussen plekken, wat een integrale aanpak vereist. Bij de herinrichting van buurten wordt daarom integraal, in samenspraak met inwoners, de afweging gemaakt welke centrale plekken belangrijk zijn voor de buurt.

Veiligheid en routes

Wanneer we de openbare ruimte zien als een overkoepelend geheel, waarbij er samenhang is tussen plekken, is het belangrijk dat deze plekken goed met elkaar in verbinding staan. Door een verbeterde bereikbaarheid ontstaat de kans plekken van elkaar te onderscheiden, zodat ze elkaar aanvullen en versterken. Tijdens herinrichtingen is er daarom ook aandacht voor het aanleggen of reconstrueren van belangrijke routes die plekken met elkaar verbinden. Ook kunnen informele speelaanleidingen, zoals een brede stoep, de gebruiker stimuleren om een veilige route te kiezen. Per buurt wordt, in

samenwerking met andere beleidsvelden zoals parkeren en verkeer, geïnventariseerd hoe bepaalde routing kan worden aangebracht.

Aantrekkelijk en bekend

Aantrekkelijkheid en bekendheid van grote plekken zorgt voor hoger gebruik en verbindend karakter. Een belangrijke factor in het aantrekkelijk inrichten van de buitenruimte is groen. Het aanbrengen van groen zoals schaduwrijke plekken, groenstroken, moestuinen en bloementuinen zorgt voor een hogere verblijfswaarde op speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken. Wat betreft bekendheid van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken zetten we in op een brede mix van communicatiemiddelen in om de bekendheid te vergroten. Daarvoor wordt de verbinding gezocht met Daarom Diemen.

Eigenaarschap

Het is belangrijk dat bewoners zich collectief eigenaar van de buitenruimte in de buurt voelen, waardoor ze zich er ook thuis voelen. Door inwoners uitvoerig te betrekken bij de inrichting van de openbare ruimte, kan het aanbod aansluiten op de wensen en behoeften van de buurt. Hiervoor worden verschillende participatiemiddelen ingezet en gebruik gemaakt van diverse netwerken zodat een brede doelgroep wordt aangesproken.

Argumenten en keuzemogelijkheden

Coalitieakkoord:

Met het beleid Spelen, bewegen en ontmoeten wordt aangesloten op de uitgangspunten van het coalitieakkoord. Zo wordt er door het college ingezet op verblijfskwaliteit, spelen en sporten in de buitenruimte en het stimuleren van ontmoeting. Het coalitieakkoord spreekt over de openbare ruimte als huiskamer waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Hier is in het coalitieakkoord het volgende voor opgenomen:

"De openbare ruimte is de huiskamer van Diemen, waar mensen elkaar ontmoeten en waar ze kunnen spelen, ontspannen en sporten. Bewoners zijn enorm betrokken bij hun directe leefomgeving, en hebben vaak concrete plannen, zoals moestuinen, speeltoestellen of fruitbomen. We geven de openbare ruimte vorm samen met bewoners. Herinrichting en klimaatadaptatie zien we daarbij als kans om onze openbare ruimte nog functioneler, gebruiksvriendelijker en groener te maken. We steken dan ook extra geld in onze openbare ruimte."

Gezondheidsbeleid:

In de voortgangsrapportage van het gezondheidsbeleid is de ambitie vastgesteld om een beweegvriendelijke omgeving te bevorderen. Het stimuleren van spelen, bewegen en ontmoeting heeft positief effect op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en volwassenen.

Groenplan:

De update van het Groenplan (2018) benadrukt het belang van klimaatadaptatie waarbij de gemeente groener wil inrichten door locaties groener in te richten. Door in te zetten op een diverse en groene inrichting van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken voor alle leeftijden, is er aandacht voor prettig verblijven in het groen.

Gevolgen en risico's

Financieel

De financiële middelen, die gemoeid zijn met de implementatie van dit beleid, worden gedekt middels de voorziening Spelen.

Bij de herinrichting van speel-, beweeg en ontmoetingsplekken is de financiële raming anders georganiseerd dan voorheen. Per buurt wordt een budget opgesteld dat ingezet kan worden voor de herinrichting van speelplekken. Voorheen werd een financiële raming opgesteld op basis van vervangingswaarde. Door enkel de vervangingswaarde in acht te nemen, blijft een scheve verdeling in stand. Dit is omdat buurten met meer speelplekken, op basis van vervangingswaarde, meer budget hebben dan buurten met weinig speelplekken. Buurten met een hoog verdichtingspercentage hebben dan een lager budget, terwijl het aantal kinderen in sommige gevallen hoger kan zijn dan buurten met veel speelplekken. Een "eerlijke" verdeling kan ontstaan door te rekenen met inwoneraantallen per

buurt en hier het budget per buurt op te baseren. Deze financiële constructie past binnen de huidige voorziening en heeft geen verdere gevolgen voor het budget vanuit de voorziening Spelen.

De afdeling Financiën is geconsulteerd.

Van/ Naar	Kostenplaats	Grootboek	Project	Object	Bedrag (inclusief niet te verrekenen BTW)	Incidenteel of Structureel	Begrotingsjaar

Juridisch

N.v.t.

Informatiekundig

Dit beleidsstuk is een interactief pdf document en is slechts digitaal beschikbaar.

Duurzaamheid

Binnen dit beleid is er in het actieplan een maatregel opgesteld om binnen de inrichting van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken aandacht te hebben voor het gebruik van duurzame materialen. Daarnaast sluit het beleidsplan aan op de doelstellingen van het Groenplan en Kwaliteitsplan Openbare ruimte, die het belang benadrukken van verblijfswaarde in het groen. Groen staat centraal in het verhogen van de verblijfswaarde van de openbare ruimte en daarmee van het stimuleren van ontmoeten. In dit beleidsstuk wordt gefocust op ontmoeten in het kader van spelen en bewegen. Kansen voor vergroening en klimaatadaptatie ziet u terug in het Groenplan en de kansenskaart klimaatadaptatie en vergroening.

Andere risico's-

Wat merkt de burger, een bedrijf of instelling van de te nemen beslissing?

De update van het beleid Spelen, bewegen en ontmoeten heeft geen direct invloed op burgers en bedrijven, uitvoering vindt namelijk veelal plaats binnen projecten. Hier zullen inwoners in de voorbereiding worden betrokken bij herinrichtingen van speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken middels een participatietraject. De gemeente probeert binnen het participatietraject een brede groep aan te spreken waarin kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen worden uitgenodigd om mee te denken met de inrichting. Hiervoor worden netwerken met basisscholen, zorginstanties en Stichting Welzijn Diemen ingezet om diverse doelgroepen, van verschillende leeftijden en culturele achtergronden, te benaderen.

Opmerkingen over de aanpak / het vervolgproces na de gevraagde beslissing

Communicatie

Tijdens de ontwikkeling van dit beleid zijn verschillende partijen (inwoners, belangengroepen, collega's) geraadpleegd. Dit beleidsstuk zal worden verspreid naar de betrokkenen. Hiervoor hoeft de afdeling communicatie niet worden geraadpleegd.

Projectmatig

Na een periode van circa vijf jaar zal het beleid Spelen, bewegen en ontmoeten worden geëvalueerd. Op dat moment zal blijken of een nieuwe update voldoende is of dat het beleid toe is aan een nieuw beleidsplan.

Bijlagen

1. Beleidsnota Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden
2. Speelruimtebeleid 2010

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
J.D. de Kort

de burgemeester,
E. Boog

Onderwerp: Beleid Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden 2019
19-35

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

Gelet op de voordracht van het college d.d. 23 april 2019

Besluit

het beleidsplan Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden vast te stellen.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 20 juni 2019,

De voorzitter,

De griffier,